

Notat

Samlenotat til Folketingets Europaudvalg med henblik på møde i Rådet (Konkurrenceevne – det indre marked, industri, forskning) den 4.- 5. december 2006

Forskningsdelen

Punkt 2: Lissabonstrategien og Innovationspolitik s. 2

- Information fra Formandskabet
- Præsentation ved Kommissionen
- Politisk debat
- Rådskonklusioner

24. november 2006

Forsknings- og Innovationsstyrelsen

Bredgade 40
1260 København K
Telefon 3544 6200
Telefax 3544 6201
E-post fist@fist.dk
Netsted www.fist.dk
CVR-nr. 1991 8440

Punkt med henblik på vedtagelse på et senere rådsmøde: s. 8

Punkt 7: Syvende rammeprogram for forskning (EF 2007-2013 og Euratom 2007-2011)

- Vedtagelse af rammeprogrammet

a) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådet beslutning om Det Europæiske Fællesskabs 7. rammeprogram for forskning, teknologisk udvikling og demonstration (2007-2013)
KOM (2006) 364

Sagsnr. 700
Dok-id 489931

b) Forslag til Rådets beslutning om Det Europæiske Atomenergifællesskabs (Euratoms) 7. rammeprogram for forskning og uddannelse på det nukleare område (2007-2011)
KOM (2006) 364

Forskningspolitisk Center
Lone Heyde
Telefon 3392 9713
Telefax 3332 3501
E-post lhe@fist.dk

c) Forslag til forordning om regler for virksomheders, forskningscentres og universiteters deltagelse i foranstaltninger under syvende rammeprogram og for formidling af forskningsresultater (2007-2013)
KOM (2005) 705

d) Forslag til forordning (Euratom) om regler for virksomheders, forskningscentres og universiteters deltagelse i foranstaltninger under Det Europæiske Atomenergifællesskabs syvende rammeprogram og for formidling af forskningsresultater (2007-2011)
KOM (2006) 42

e) Forslag til Rådets beslutning om særprogrammet "Samarbejde" til gennemførelse af Det Europæiske Fællesskabs syvende rammeprogram for forskning, teknologisk udvikling og demonstration (2007-2013)
KOM(2005) 440 + KOM (2005) 440/2

**f) Forslag til Rådets beslutning om særprogrammet "Ideer" til gennemførelse af Det Europæiske Fællesskabs syvende rammeprogram for forskning, teknologisk udvikling og demonstration (2007-2013)
KOM(2005) 441 + KOM (2005) 441/2**

**g) Forslag til Rådets beslutning om særprogrammet "Mennesker" til gennemførelse af Det Europæiske Fællesskabs syvende rammeprogram for forskning, teknologisk udvikling og demonstration (2007-2013)
KOM(2005) 442 + KOM (2005) 442/2**

**h) Forslag til Rådets beslutning om særprogrammet "Kapacitet" til gennemførelse af Det Europæiske Fællesskabs syvende rammeprogram for forskning, teknologisk udvikling og demonstration (2007-2013)
KOM(2005) 443 + KOM (2005) 443/2**

**i) Forslag til Rådets beslutning om særprogrammet for "Det Fælles Forskningscenter" om gennemførelse af Det Europæiske Fællesskabs syvende rammeprogram for forskning, teknologisk udvikling og demonstration (2007-2013)
KOM(2005) 439 + KOM (2005) 439/2**

**Forsknings- og
Innovationsstyrelsen**

**j) Forslag til Rådets beslutning om særprogrammet til gennemførelse af Det Europæiske Atomenergifællesskabs (Euratoms) syvende rammeprogram for forskning og uddannelse (2007-2011)
KOM(2005) 445 + KOM (2005) 445/2**

**k) Forslag til Rådets beslutning om særprogrammet for Det Fælles Forskningscenters gennemførelse af direkte aktioner under Det Europæiske Atomenergifællesskabs (Euratoms) syvende rammeprogram for forskning og uddannelse på det nukleare område (2007-2011)
KOM(2005) 444 + KOM (2005) 444/2**

Punkt 2: Lissabonstrategien og Innovationspolitik

- **Information fra Formandskabet**
- **Præsentation ved Kommissionen**
- **Politisk debat**
- **Rådskonklusioner**

1. Resumé

Formandskabet har med henblik på vedtagelse på møde i Konkurrenceevnerådet den 4.-5. december 2006 udarbejdet et udkast til rådskonklusioner vedrørende en bredt funderet innovationsstrategi.

I udkastet til konklusioner understreger formandskabet behovet for, som en del af Lissabon-strategien, at forbedre innovationsindsatsen på EU-plan såvel som nationalt med henblik på at styrke den eksterne konkurrenceevne.

I forlængelse heraf foreslår formandskabet 9 såkaldte Strategiske Prioriteter, inden for hvilke der bør igangsættes konkrete politiske initiativer.

**Forsknings- og
Innovationsstyrelsen**

2. Baggrund

Med udgangspunkt i det uformelle møde i Rådet (Konkurrenceevne) i juli 2006 og Aho-rapporten (januar 2006) fra en ekspertgruppe om forskning, udvikling og innovation nedsat af Kommissionen, vedtog Kommissionen den 13. september 2006 en meddelelse om innovation, som blev præsenteret på Rådsmødet (Konkurrenceevne) den 25. september 2006. I meddelelsen formulerer Kommissionen behovet for en bredt funderet innovationsstrategi for Europa. På det uformelle topmøde den 20. oktober 2006 var der konsensus om en strategisk tilgang til innovation med et stærkt fokus på en række nøgleinitiativer.

På mødet i Konkurrenceevnerådet den 4.-5. december 2006 forventes det, at Kommissionen vil præsentere Den Europæiske Konkurrenceevnerapport 2006. Desuden er der lagt op til vedtagelse af rådskonklusioner om initiativer på innovationsområdet i EU.

3. Hjemmelsgrundlag

Ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Formandskabets udkast til rådskonklusioner understreger, at støtte til innovation er en vigtig del af Lissabonstrategien og vil kunne bidrage til at styrke EU's ydre konkurrenceevne.

For at få effekt skal en fælles innovationsstrategi være bredt funderet og sigte mod at forbedre mulighederne for at finansiere innovation, forbedre de politiske og markeds-mæssige rammebetingelser nationalt og i EU samt sikre en effektiv styring og koordinering på tværs af politikområder og relevante organer i EU, nationalt, regionalt og lokalt.

Med udgangspunkt heri foreslår formandskabet, at rådskonklusionerne udpeger 9 strategiske prioriteter for initiativer på EU-plan.

Strategiske Prioriteter på EU-niveau

Intellektuel ejendomsret - IPR

Det konstateres, at et effektivt IPR-system er essentielt for innovation. Rådet byder på denne baggrund Kommissionens planer om at fremlægge en ny IPR strategi i 2007 velkommen. Strategien bør se på såvel IPR systemets struktur og kvalitet, udbredelse af kendskabet til IPR samt balancen mellem rettighedshavere og 3. part. Rådet vil drøfte spørgsmålet senest i starten af 2008.

Rådet ser frem til Kommissionens forslag om at etablere en fælles europæisk patentdomstol og understreger i den sammenhæng, at forslaget skal tage udgangspunkt i det eksisterende arbejde i forbindelse med etablering af en patentdomstol i regi af Den Europæiske Patentorganisation (EPLA). Rådet er ydermere enige om efterfølgende at genoptage drøftelserne om et EF-patent.

Forsknings- og
Innovationsstyrelsen

At etablere en proaktiv politik for fælles standarder

Der lægges op til tiltag, der kan effektivisere det europæiske standardiseringssystem. Kommissionen anmodes om, inden september 2007 og i samarbejde med relevante interessenter, at udarbejde forslag til at reformere og strømline det eksisterende system. Herudover opfordres Kommissionen til sammen med medlemsstaterne at analysere mulighederne for yderligere at integrere standardisering i nationale og europæiske forskningsprogrammer. Rådet vil vurdere status for dette område og træffe beslutninger om de videre skridt inden oktober 2007.

At sikre at offentlige indkøb understøtter innovation

EU's regelsæt vedrørende offentlige indkøb er blevet moderniseret og forenklet. Kommissionen forventes inden udgangen af 2006 at fremkomme med en vejledning i, hvordan reglerne kan understøtte innovation. Rådet vil senest i oktober 2007 drøfte Kommissionens udspil og træffe beslutning om yderligere tiltag.

At igangsætte Fælles Teknologiiinitiativer (JTI)

Rådet peger på, at det nu er tid til at tage skridt til at igangsætte JTI'er. Innovativ medicin, luftfartsteknik samt indlejrede databehandlingssystemer nævnes som områder, der anses for særligt modne til et sådant initiativ. Inden for disse tre områder opfordres Kommissionen til inden februar 2007 at fremkomme med forslag til etableringen af JTI'er. Rådet forpligter sig til at træffe beslutning om disse forslag inden oktober 2007.

At fremme innovation og vækst i Lead Markets

Med instrumentet 'lead markets' er det tanken, at man skaber særlige rammebetingelser for innovation på områder, hvor europæiske virksomheder kunne have en internationalt ledende rolle, men ikke udnytter dette potentiale f.eks. på grund af manglende koordinering af politikker og lovgivning. Rådet opfordrer Kommissionen til i løbet af 2007 at præsentere et forslag til et 'lead market'-initiativ baseret på gennemførelsen af pilotprojekter. Som områder, hvor

disse pilot-projekter kan igangsættes, nævnes bl.a.: Øko-innovation, energieffektivitet, bioenergi/bioteknologi og nanoteknologi. Rådet forpligter sig til at afslutte drøftelserne om initiativet inden februar 2007.

At forbedre samarbejdet mellem videregående uddannelse, forskning og erhvervsliv

Rådet finder, at der er behov for reformering og modernisering af universiteterne i Europa for at styrke videnovertførsel, udnyttelse af forskningens resultater og forskermobilitet. I forlængelse heraf hilser man Kommissionens forslag til etableringen af et Europæisk Teknologisk Institut (EIT) velkomment, idet man opfordrer Kommissionen til særligt at klarlægge de budgetmæssige implikationer. Rådet vil bestræbe sig på at afslutte drøftelserne om forslaget inden udgangen af 2007 med henblik på, at EIT vil kunne være funktionsdygtigt fra januar 2009. Rådet opfordrer ydermere Kommissionen til at præsentere en tidligere annonceret meddelelse om videnovertførsel.

**Forsknings- og
Innovationsstyrelsen**

At bistå innovation i regioner

Klynger, som kombinerer kompetencerne i industri, forskning og offentlige myndigheder, ses som et effektivt middel til at forstærke regional innovation. Kommissionen opfordres til at udarbejde en analyse af måder, hvorpå man fremmer klyngernes transnationale dimension, og til at give deres støtte til, at strukturfondsmidler kan udnyttes til at fremme innovation. Rådet vil overveje yderligere skridt inden december 2007.

At udvikle en politik-tilgang til innovation i serviceydelser og ikke-teknologisk innovation

Rådet konstaterer, at EU's og nationale innovationspolitiske instrumenter ikke altid i tilstrækkeligt omfang tager hensyn til vigtigheden af og de særlige behov i servicesektoren og ikke-teknologiske områder generelt. Rådet opfordrer derfor Kommissionen til inden april 2007 at fremkomme med en overordnet gennemgang af innovation inden for serviceydelser samt ikke-teknologisk innovation. Rådet vil drøfte denne gennemgang inden juni 2007 og træffe beslutning om de videre skridt.

Markeder for risikovillig kapital

Kommissionen opfordres til at fortsætte sin indsats for at forbedre virksomheders adgang til passende finansieringsmuligheder for innovation. Kommissionen opfordres endvidere til at analysere betingelserne i EU for venture kapital-investeringer i de tidlige faser af innovationsprocessen og præsentere en rapport herom senest i november 2007. Rådet vil på baggrund heraf overveje de næste skridt inden december 2007.

Implementering af de Strategiske Prioriteter

Rådet opfordrer Kommissionen til at integrere disse Strategiske Prioriteter i Fællesskabets Lissabon-program og at rapportere om deres udvikling i en årlig Fremskridtsrapport.

Rådet vil løbende opdatere de Strategiske Prioriteter og overvåge deres implementering. På baggrund af Kommissionens årlige Fremskridtsrapport vil der blive holdt en årlig debat og forberedt et bidrag til Rådets forårstopmøde.

Rådet beder COREPER om at give de forberedende organer den koordinerende opgave om løbende at evaluere innovationspolitikken på EU-plan samt nationalt.

Rådet opfordrer medlemsstaterne til at forsætte deres indsats vedrørende national innovations- og forskningspolitik og rapportere herom i de nationale Fremskridtsrapporter.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Der forligger ikke nogen udtalelse fra Europa-Parlamentet.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Rådskonklusionerne har i sig selv ikke konsekvenser for gældende dansk ret. Når initiativerne nævnt i rådskonklusionerne udmøntes i konkrete forslag, vil disse konsekvenser blive vurderet.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

En senere implementering af en strategi og konkrete initiativer vil kunne have fremtidige konsekvenser for statsfinanserne. Dette vil blive vurderet i den videre proces. Det vurderes, at der i hovedsagen vil blive tale om europæiske aktiviteter med eventuelle konsekvenser for EU-budgettet.

9. Høring

Sagen har været behandlet i EF-specialudvalget for forskning i forbindelse med godkendelse af den kommenterede dagsorden til Rådsmødet den 4.-5. december 2006. Der fremkom følgende bemærkninger:

Rektorkollegiet støtter en bred definition af innovation, der omfatter mere end teknologisk innovation. Rektorkollegiet ser endvidere frem til, at Kommissionen fremlægger en IPR-strategi i 2007 og finder det formålstjenligt, hvis der skabes klare og rummelige rammer for universiteternes vidensoverførsel til en bred kreds af interessenter.

Sagen har desuden været behandlet i skriftlig procedure i EU-specialudvalget for konkurrenceevne og vækst med frist den 31. oktober 2006. Følgende parter havde bemærkninger: Landsorganisationen i Danmark (LO), Advokatrådet og Finansrådet.

Advokatrådet bemærker i relation til udkastet til rådskonklusioner, at Advokatrådet har sat fokus på at skabe innovation i videnintensive servicevirksomheder set i relation til konklusionernes fokus på at udvikle en politik-tilgang til innovation i serviceydelser og ikke-teknologisk innovation.

Finansrådet finder, at innovation er afgørende for fremtidens konkurrenceevne for alle erhverv og sektorer. Derfor bør EU fokusere på at skabe gode rammevilkår over en bred kam. Finansrådet finder, at højteknologi mv. vægtes for højt sammenlignet med øvrige erhverv, da et for snævert fokus på højteknologi, forskning mv. kan skævvride den samlede europæiske innovationsindsats.

Forsknings- og
Innovationsstyrelsen

LO kan i stor udstrækning tilslutte sig udkastet til konklusioner. LO savner en konkretisering af, hvordan arbejdsmarkedspolitikken kan bidrage til at styrke den europæiske innovationspolitik. LO finder, at innovationsfremme kræver, at der trækkes på forskellige discipliner og videnområder, og at de kobles på nye måder. LO mener, at lanceringen af Joint Technology Initiatives (JTI) ikke udelukkende bør omhandle teknologi i snæver forstand. Derudover finder LO, at en styrkelse af rammebetingelserne for innovation kræver inddragelse af medarbejdernes rolle og bidrag til udvikling af virksomhedernes produkter, ydelser og arbejdsgange (medarbejderdrevet innovation). LO finder, at den offentlige sektors bidrag til rammebetingelserne forstås i bred forstand ikke mindst i forhold til medarbejderdrevet innovation. LO mener endvidere, at reduktion af administrative byrder er vigtig for små- og mellemstore virksomheder, men at dette ikke må underminere andre vigtige hensyn, som skal sikre arbejdstagerne ordentlige arbejdsvilkår.

Forsknings- og
Innovationsstyrelsen

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen hilser velkommen, at det finske formandskab har sat fokus på udviklingen af en samlet innovationspolitik i EU. Dette falder fint i tråd med de rammer og initiativer, der indgår i regeringens globaliseringsstrategi.

Det er væsentligt at sikre, at de generelle rammebetingelser fungerer på en sådan måde, at de effektivt er med til at fremme markeds- og forskningsdrevet innovation for offentlige institutioner og private virksomheder, herunder de små- og mellemstore virksomheder, uden at der sker forvridning af konkurrence- og samhandelsvilkårene.

Regeringen støtter en bredt baseret tilgang til innovation og et bredt innovationsbegreb, der omfatter både den teknologiske og den ikke-teknologiske innovation. Regeringen kan på den baggrund tilslutte sig udkastet til rådskonklusioner. Regeringen finder, at de ni foreslåede strategiske prioriteter inkluderer de vigtigste emner for at skabe en fælleseuropæisk innovationspolitik.

Europæiske initiativer på innovationsområdet må ske i tæt koordination med 7. rammeprogram for forskning og udvikling samt Rammeprogrammet for konkurrenceevne og innovation (CIP), og regeringen noterer med tilfredshed, at dette understreges i udkastet til rådskonklusioner.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Formandskabet har lagt op til, at der på Konkurrenceevnerådets møde den 4.-5. december vedtages Rådskonklusioner.

Der er generel opbakning til det foreliggende udkast, om end enkelte justeringer må forventes inden vedtagelse af Rådet.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Kommissionens meddelelse om en fælleseuropæisk innovationspolitik har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 22. september 2006 til orientering.

Punkt med henblik på vedtagelse på et senere rådsmøde:

**Punkt 7: Syvende rammeprogram for forskning
(EF 2007-2013 og Euratom 2007-2011)**

- Vedtagelse af rammeprogrammet

a) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådet beslutning om Det Europæiske Fællesskabs 7. rammeprogram for forskning, teknologisk udvikling og demonstration (2007-2013)

KOM (2006) 364

b) Forslag til Rådets beslutning om Det Europæiske Atomenergifællesskabs (Euratoms) 7. rammeprogram for forskning og uddannelse på det nukleare område (2007-2011)

KOM (2006) 364

c) Forslag til forordning om regler for virksomheders, forskningscentres og universiteters deltagelse i foranstaltninger under syvende rammeprogram og for formidling af forskningsresultater (2007-2013)

KOM (2005) 705

d) Forslag til forordning (Euratom) om regler for virksomheders, forskningscentres og universiteters deltagelse i foranstaltninger under Det Europæiske Atomenergifællesskabs syvende rammeprogram og for formidling af forskningsresultater (2007-2011)

KOM (2006) 42

e) Forslag til Rådets beslutning om særprogrammet "Samarbejde" til gennemførelse af Det Europæiske Fællesskabs syvende rammeprogram for forskning, teknologisk udvikling og demonstration (2007-2013)

KOM(2005) 440 + KOM (2005) 440/2

f) Forslag til Rådets beslutning om særprogrammet "Ideer" til gennemførelse af Det Europæiske Fællesskabs syvende rammeprogram for forskning, teknologisk udvikling og demonstration (2007-2013)

KOM(2005) 441 + KOM (2005) 441/2

g) Forslag til Rådets beslutning om særprogrammet "Mennesker" til gennemførelse af Det Europæiske Fællesskabs syvende rammeprogram for forskning, teknologisk udvikling og demonstration (2007-2013)

KOM(2005) 442 + KOM (2005) 442/2

h) Forslag til Rådets beslutning om særprogrammet "Kapacitet" til gennemførelse af Det Europæiske Fællesskabs syvende rammeprogram for forskning, teknologisk udvikling og demonstration (2007-2013)

KOM(2005) 443 + KOM (2005) 443/2

i) Forslag til Rådets beslutning om særprogrammet for "Det Fælles Forskningscenter" om gennemførelse af Det Europæiske Fællesskabs

**Forsknings- og
Innovationsstyrelsen**

syvende rammeprogram for forskning, teknologisk udvikling og demonstration (2007-2013)
KOM(2005) 439 + KOM (2005) 439/2

j) Forslag til Rådets beslutning om særprogrammet til gennemførelse af Det Europæiske Atomenergifællesskabs (Euratoms) syvende rammeprogram for forskning og uddannelse (2007-2011)
KOM(2005) 445 + KOM (2005) 445/2

k) Forslag til Rådets beslutning om særprogrammet for Det Fælles Forskningscenters gennemførelse af direkte aktioner under Det Europæiske Atomenergifællesskabs (Euratoms) syvende rammeprogram for forskning og uddannelse på det nukleare område (2007-2011)
KOM(2005) 444 + KOM (2005) 444/2

**Forsknings- og
Innovationsstyrelsen**

1. Resumé

Kommissionens forslag vedrørende tilrettelæggelsen af Fællesskabets forsknings samarbejde inden for det syvende rammeprogram for forskning dækker perioden 2007-2013 (EF) og 2007-2011 (Euratom). Målsætningen for forslaget om syvende rammeprogram er at videreføre og styrke målsætningen fra det sjette rammeprogram om realiseringen af det europæiske forskningsrum samt at medvirke til, at EU bliver bedre til at udnytte sin videnbase, opnå teknologisk lederskab og øge synligheden omkring europæisk forskning.

Rammeprogrammet (EF) har følgende særprogrammer: "Samarbejde", "Idéer", "Mennesker", "Kapacitet" samt et særprogram for de ikke-nukleare aktiviteter ved Det Fælles Forskningscenter. Under Euratom-rammeprogrammet er der to særprogrammer, et om Fusion og Fission og et for de nukleare aktiviteter ved Det Fælles Forskningscenter.

Kommissionens forslag til regler for virksomheders, forskningscentres og universiteters deltagelse i foranstaltninger under syvende rammeprogram (EF og Euratom) og for formidling af forskning fastlægger de nærmere rettigheder og forpligtelser for enheder, der ønsker at deltage i syvende rammeprogram og opstiller principper for anvendelse og formidling af resultaterne af deres deltagelse.

Særprogrammerne omtaler retningslinierne for programmernes gennemførelse, herunder programkomiteernes opgaver. Der findes desuden en beskrivelse af forskningsområder, som kan støttes inden for det enkelte program. Endelig findes en beskrivelse af de instrumenter, der vil blive benyttet ved gennemførelsen af programmet, som vil blive gennemført af konsortier med deltagere fra medlemslandene og de lande, der er associeret rammeprogrammet.

Særprogrammerne danner udgangspunkt for udarbejdelse af de årlige arbejdsprogrammer, der udgør grundlaget for indkaldelse af forslag til konkrete forskningsaktiviteter.

2. Baggrund

Forsknings samarbejdet i EU er organiseret primært gennem de såkaldte rammeprogrammer. Man er nu nået til det syvende i rækken. Selve rammeprogrammet indeholder budget og en overordnet beskrivelse af de udvalgte forskningsområder samt antal særprogrammer og endelig den måde samarbejdet skal gennemføres på. Særprogrammerne skal vedtages som selvstændige beslutninger. Desuden skal der vedtages en forordning, som beskriver de regler, der skal gælde for gennemførelsen af særprogrammerne.

Det er dette kompleks af beslutninger, Kommissionen indledte ved den 6. april 2005 at fremsætte sit forslag til **syvende rammeprogram** for forskning, teknologisk udvikling og demonstration (2007-2013) og syvende rammeprogram for forskning og uddannelse på det nukleare område (2007-2011) med henblik på behandling og vedtagelse i løbet af 2006. Rammeprogrammet (EF) vedtages i fælles beslutningstagen med Europa-Parlamentet, medens beslutning om rammeprogrammet (Euratom) træffes efter høring af Europa-Parlamentet.

Forsknings- og
Innovationsstyrelsen

Europa-Parlamentets førstebehandling af rammeprogrammet forelå efter afstemning på plenarmødet 12.-15. juni 2006. Kommissionen fremsatte den 28. juni 2006 et revideret forslag udbygget med ændringsforslag fra Parlamentet og Rådets standpunkter. På møde den 25. september 2006 vedtog Rådet (Konkurrenceevne) en fælles holdning.

I forbindelse med Europa-Parlamentets andenbehandling af rammeprogrammet har der været uformelle forhandlinger mellem råd, parlament og kommission. På baggrund af disse drøftelser opnåedes der enighed om kompromistekst den 26. oktober 2006. Europa-Parlamentet forventes at stemme om forslaget til rammeprogram den 30. november 2006.

Forslag til **særprogrammer** til gennemførelse af rammeprogrammet (EF og Euratom) blev fremsat af Kommissionen den 21. september 2005, ændret den 24. maj 2006 (ændringen består alene i en tilpasning som følge af aftale indgået den 17. maj 2006 om finansieringsrammen for 2007-2013). Formandskabet har udarbejdet ændrede tekster, som følger af den kompromistekst for syvende rammeprogram, som råd, parlament og kommission blev enige om den 26. oktober 2006. Beslutning træffes efter høring af Europa-Parlamentet.

Hvad endelig angår forslag til forordning om **deltagelsesregler (EF og Euratom)**, fremsatte Kommissionen forslag hertil henholdsvis den 23. december 2005 og den 7. februar 2006. Efter Europa-Parlamentets første læsning er der opnået enighed om en tekst vedr. deltagelsesreglerne (EF) (fælles beslutningstagen), ligesom Rådet er tæt på enighed om deltagelsesreglerne for Euratom (beslutning efter høring af Europa-Parlamentet).

3. Hjemmelsgrundlag

Forslaget om det syvende rammeprogram for forskning, teknologisk udvikling og demonstration er fremsat under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 166, stk. 1 efter proceduren i traktatens artikel 251 (den fælles beslutningstagen med Parlamentet).

Forslaget om det syvende rammeprogram for forskning og uddannelse på det nukleare område er fremsat under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab, særlig artikel 7.

Forslag til regler for virksomheders, forskningscentres og universiteters deltagelse i foranstaltninger under syvende rammeprogram bygger på traktaten om det Europæiske Fællesskab, kapitel XVIII, artikel 167.

Forslag til forordning om regler for virksomheders, forskningscentres og universiteters deltagelse i foranstaltninger under Det Europæiske Atomenergifællesskabs syvende rammeprogram og for formidling af forskning bygger på artikel 7 og 10 i traktaten om Det Europæiske Atomenergifællesskab.

Forslag til særprogrammer (EF) er fremsat under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, afsnit XVIII, artikel 163-173, særlig artikel 166, stk. 3, angående rammeprogrammets iværksættelse ved hjælp af særprogrammer (kvalificeret flertal).

Forsknings- og
Innovationsstyrelsen

Forslaget til særprogram (Euratom) og Det Fælles Forskningscenter (Euratom) omfatter perioden 2007-2011 og er baseret på artikel 7 i Euratom-traktaten. I overensstemmelse med denne artikels stk. 2 udarbejdes forskningsprogrammer for en periode på højst fem år. Forslagene til Euratom-særprogrammerne har derfor ikke samme varighed som EF-særprogrammerne. Kommissionen foreslår, at disse særprogrammer efter gældende lovgivningsprocedure forlænges for perioden 2012-2013, medmindre der opstår uforudsete omstændigheder.

4. Nærhedsprincippet

Kommissionen angiver i sit forslag til rammeprogrammer, at det fuldt ud respekterer nærhedsprincippet i overensstemmelse med artikel 5 i EF-traktaten.

Regeringen støtter Kommissionens intentioner om et tættere samspil mellem EU's og medlemslandenes forskningsaktiviteter samt øget koordinering og samarbejde mellem medlemslandene.

Forslagene vurderes at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

5. Formål og indhold

Kommissionen foreslår, at beslutningen om syvende rammeprogram tager udgangspunkt i syv artikler, der bl.a. beskriver budget, mål og aktioner og etiske principper. Kommissionens reviderede forslag af 28. juni 2006 er særskilt omtalt i samlenotat af 7. juli 2006 til Folketingets Europaudvalg med henblik på ekstraordinært møde i Rådet (Konkurrenceevne) den 24. juli 2006.

Regler for deltagelse (EF og Euratom) har til formål at fastsætte rettigheder og forpligtelser for juridiske enheder, der ønsker at deltage i rammeprogrammet og opstille principper for anvendelse og formidling af resultaterne af deres deltagelse. Kommissionens forslag til regler for deltagelse (EF) er særskilt omtalt i samlenotat af 17. maj 2006 til Folketingets Europaudvalg med henblik på møde i Rådet (Konkurrenceevne) den 29.-30. maj 2006. Regler for deltagelse for Euroatom-særprogrammerne har ikke været behandlet på noget Rådsmøde. Disse

regler følger helt de samme principper som deltagelsesreglerne for EF-særprogrammerne.

For forslag til særprogrammer, har beskrivelsen af formål og indhold samt budget udgangspunkt i følgende dokumenter: Kommissionens forslag til særprogrammer fra september 2005, ændret i maj 2006 som følge af aftale indgået den 17. maj 2006 om finansieringsrammen for 2007-2013 (EF) og 2007-2011 (Euratom) samt Formandskabets seneste tekster vedr. særprogrammerne. Disse tekster er først og fremmest ændret i overensstemmelse med den rammeprogramtekst, som der i dialogen mellem Rådet, Europa-Parlamentet og Kommissionen er opnået enighed om den 26. oktober 2006.

Fra artiklerne i forslag til særprogrammer kan især følgende fremhæves:

Etiske principper

Alle forskningsaktiviteter gennemføres under overholdelse af grundlæggende etiske principper. I artikel 6 anføres det, at stamcelleforskning ikke kan finansieres under rammeprogrammet, hvis

- der er tale om human kloning til et reproduktionsformål
- forskningen har til formål at ændre menneskers genetiske arv og disse ændringer kan blive arvelige
- forskningen sigter mod at skabe humane embryoner udelukkende til forskningsformål eller til at tilvejebringe stamceller.

**Forsknings- og
Innovationsstyrelsen**

Herudover kan forskning i humane stamceller finansieres under rammeprogrammet. Mulighederne for at deltage afhænger af den nationale lovgivning. På grund af emnets følsomhed, vil forslag blive underkastet en særlig grundig evaluering.

Bestemmelserne følger de samme principper, som er gældende i 6. rammeprogram.

Gennemførelse af programmerne

Kommissionen bistås af udvalg nedsat i henhold til komitologiafgørelsen (1999/468/EF). Udvalget for "Ideer" er rådgivende, idet dog proceduren i nærmere angivne tilfælde kan ændres til forvaltningsproceduren eller forskriftsproceduren. Udvalget for "Euratom" er rådgivende. For de øvrige særprogrammer er der tale om forvaltningsudvalg. Der vil ikke blive nedsat udvalg for Det Fælles Forskningscenter (EF og Euratom).

I bilag III til særprogrammerne "Samarbejde" og "Kapaciteter" er følgende mekanisme beskrevet:

Finansieringsfacilitet for risikodeling

Det Europæiske Fællesskab yder et tilskud til Den Europæiske Investeringsbank (EIB). Dette tilskud skal bidrage til opfyldelsen af EF-målsætningen om at fremme den private sektors investeringer i forskning ved at øge bankens kapacitet i relation til risikostyring og således give mulighed for (i) mere omfattende EIB-långivning op til et vist risikoniveau og (ii) finansiering af mere risikobehæftede

europæiske FTU-aktioner, end det ville have været muligt uden en sådan EF-støtte.

Det samlede tilskud fra Det Europæiske Fællesskab til EIB vil være i størrelsesordenen 800 mio. EURO og udbetales som et årligt beløb, der trækkes proportionalt fra budgettet for Forskningsinfrastruktur under særprogrammet ”Kapaciteter” og fra budgetterne for de enkelte forskningstemaer under særprogrammet ”Samarbejde” (undtagen Samfundsvidenskaber og humaniora). Der er fastsat en række vilkår og betingelser for tilskuddet, herunder regler for, hvor stor en del af den finansielle risiko, der skal dækkes af EF-tilskuddet, og hvor stor den finansielle risiko skal være, før EIB kan anvende EF-tilskuddet.

a) Særprogrammet ”Samarbejde”. Der er udvalgt følgende ti temaer:

(1) Sundhed

Temaet indeholder følgende aktiviteter:

- *Bioteknologi, generiske værktøjer og teknologier på sundhedsområdet*
- *Omsætning af forskning i sundhedsøjemed*
- *Optimering af sundhedsydelserne til europæiske borgere*
- *Internationalt samarbejde*

Forsknings- og
Innovationsstyrelsen

(2) Fødevarer, landbrug, fiskeri og bioteknologi

Temaet indeholder følgende aktiviteter:

- *Bæredygtig produktion og forvaltning af biologiske ressourcer fra land-, skov- og vandmiljø*
- *”Fra bord til jord”: fødevarer, sundhed og velvære*
- *Biovidenskaber og bioteknologi til bæredygtige nonfood-produkter og –processer*
- *Internationalt samarbejde*

(3) Informations- og kommunikationsteknologi

Temaet indeholder følgende aktiviteter:

- *IKT-nøgleområder.*
- *Integrering af teknologier*
- *Anvendelsesforskning*
- *Internationalt samarbejde*

(4) Nanovidenskab, nanoteknologi, materialer og ny produktionsteknologi

Temaet indeholder følgende aktiviteter:

- *Nanovidenskab og nanoteknologi*
- *Materialer*
- *Ny produktionsteknologi*
- *Integrering af teknologier til industrielle formål*
- *Internationalt samarbejde*

(5) Energi

Temaet indeholder følgende aktiviteter:

- *Brint- og brændselsceller*

- *El-produktion med vedvarende energi*
- *Brændstofproduktion ud fra vedvarende energikilder*
- *Vedvarende energikilder til opvarmning og køling*
- *CO₂-opsamlings- og lagringsteknologi til el-produktion uden emissioner*
- *Rene kulteknologier*
- *Intelligente energinet*
- *Energieffektivitet og –besparelser*
- *Videngrundlag for energipolitiske beslutninger*
- *Internationalt samarbejde*

(6) Miljø (herunder klimaændringer)

Temaet indeholder følgende aktiviteter:

- *Klimaændringer, forurening og risici*
- *Bæredygtig ressourceforvaltning*
- *Miljøteknologi.*
- *Jordobservation og vurderingsværktøjer*
- *Internationalt samarbejde.*
- *Aktiviteter til dækning af nye behov og uforudsete behov for politisk beslutningsstøtte*

Forsknings- og
Innovationsstyrelsen

(7) Transport (herunder luftfartsteknik)

Temaet indeholder følgende aktiviteter:

- *Luftfartsteknik og lufttransport*
- *Overfladetransport (bane, vej og skib)*
- *Støtte til det europæiske globale navigationssatellitesystem (Galileo)*
- *Internationalt samarbejde.*
- *Initiativer til dækning af nye behov og uforudsete behov for politisk beslutningsstøtte.*

(8) Samfundsvidenskaber og humaniora

Temaet indeholder følgende aktiviteter:

- *Vækst, beskæftigelse og konkurrenceevne i et vidensamfund*
- *Forening af økonomiske, sociale og miljømæssige mål i et europæisk perspektiv*
- *Vigtige tendenser i samfundet og deres følgevirkninger*
- *Europa i verden*
- *Borger i Den Europæiske Union*
- *Samfundsøkonomiske og videnskabelige indikatorer*
- *Fremtidsstudier*
- *Internationalt samarbejde*

(9) Sikkerhed

Aktiviteterne drejer sig om følgende opgaveområder:

- *Beskyttelse mod terrorisme og kriminalitet*
- *Infrastruktur- og forsyningsikkerhed.*
- *Grænsesikkerhed*
- *Retablering af sikkerhed i krisesituationer.*
- *Sikkerhedssystemers integration og interoperabilitet.*
- *Sikkerhed og samfund*

- *Koordinering og strukturering af sikkerhedsforskning. Internationalt samarbejde*
- *Dækning af nye og uforudsete behov for politisk beslutningsstøtte.*

(10) Rummet

Der er følgende aktiviteter:

- *Rumbaserede applikationer i det europæiske samfunds tjeneste*
- *Udforskning af rummet.*
- *FTU til styrkelse af rumfartsgrundlaget*
- *Internationalt samarbejde*
- *Dækning af nye behov og uforudsete behov for politisk beslutningsstøtte.*

b) Særprogrammet Ideer

Formålet at øge dynamikken og kreativiteten i europæisk forskning. Europa skal være mere attraktiv for forskere både fra Europa og fra tredjelande.

**Forsknings- og
Innovationsstyrelsen**

Programmet skal fremme frontlinieforskning i verdensklasse, idet frontlinieforskning afspejler et nyt syn på grundforskning. Dette dækker over grundforskningens betydning for videnskab og teknologi, der er af kritisk betydning for økonomi og velfærd. Programmet kan støtte individuelle projekter på alle fagområder. Der vil blive lagt særlig vægt på nye og hurtigtvoksende fagområder.

Der lægges vægt på, at forskningen skal være forskerinitieret. Forslag bedømmes ved peer-review udelukkende på grundlag af kriteriet om videnskabelig topkvalitet. Forskningen udføres af individuelle forskerhold.

Der etableres en konkurrenceorienteret finansieringsordning, der kan finansiere individuelle forskerhold. Som led i denne ordning oprettes Det Europæiske Forskningsråd (ERC), der består af et videnskabeligt råd og en gennemførelsesstruktur. På grundlag af principperne om videnskabelig kvalitet, uafhængighed, effektivitet og ansvarlighed vil der kunne gives støtte til forskerinitieret frontlinieforskning inden for alle fagområder.

Det videnskabelige råd sammensættes af personligt udpegede personer. Medlemmerne udpeges af Kommissionen efter en uafhængig udpegningsprocedure. Det videnskabelige råd har til opgave:

- at fastlægge den overordnede videnskabelige strategi for programmet,
- at udarbejde arbejdsprogram,
- at fastlægge metoder og procedurer for peer-review og evaluering af forslag
- at føre tilsyn med kvaliteten af aktiviteterne under programmet
- at fastlægge et adfærdskodeks med henblik på at undgå interessekonflikter

Kommissionen har til opgave:

- at gennemføre særprogrammet
- at etablere Det Europæiske Forskningsråd (ERC), som skal gennemføre særprogrammet

- at godkende arbejdsprogrammet,
- at underrette programkomiteen om programmets gennemførelse,
- årligt at forelægge rapport til Råd og Parlament.

c) Særprogrammet Mennesker

Det overordnede strategiske mål at gøre Europa mere attraktivt for forskere for at styrke Europas kapacitet og præstationer inden for forskning og teknologisk udvikling og for at konsolidere og videreudvikle det europæiske forskningsrum.

De foreslåede fem aktiviteter skal imødekomme forskernes behov for uddannelse, mobilitet og karriereudvikling. Støtten er ikke forbeholdt bestemte fagområder, men kan tildeles på alle områder omfattet af traktaten. Aktiviteterne er i vidt omfang en videreførelse af Marie Curie-aktionerne i sjette rammeprogram

Der vil blive ydet støtte til følgende fem Marie Curie-aktiviteter:

- Livslang uddannelse og karriereudvikling
- Grunduddannelse af forskere
- Partnerskaber og forbindelser mellem erhvervslivet og den akademiske verden
- Den internationale dimension. Aktiviteten vedrører såvel europæiske forskeres karriereudvikling som udbygning af det internationale samarbejde via forskere fra tredjelande.
- Særlige foranstaltninger

**Forsknings- og
Innovationsstyrelsen**

For at støtte etableringen af et virkeligt europæisk arbejdsmarked for forskere vil der blive iværksat et sammenhængende sæt ledsageforanstaltninger, der skal medvirke til at fjerne hindringer for mobilitet og styrke forskernes karriereudsigter i Europa.

d) Særprogrammet Kapaciteter

Videnskabelige og teknologiske mål samt hovedlinjer for temaerne og aktionerne i særprogrammet

1. Forskningsinfrastruktur

Det overordnede mål er, at Europa kan disponere over den mest moderne og effektive forskningsinfrastruktur, som behøves for at det europæiske forskersamfund kan føre an i forskningen, og erhvervslivet kan styrke sit videngrundlag og teknologiske knowhow.

Med "forskningsinfrastruktur" forstås bl.a. større udstyr eller sæt af instrumenter, videnbaserede ressourcer såsom samlinger og struktureret information, samt ikt-baseret infrastruktur.

De foreslåede aktiviteter viderefører i vidt omfang indsatsen under sjette rammeprogram, men med væsentlig mere fokus på den strategiske tilgang til opbygning af ny og moderniseret forskningsinfrastruktur. Dette særprogram varetager den overordnede koordinering i forhold til temarelateret forskningsinfrastruktur under særprogrammet "Samarbejde".

2. SMV'er

Målet er at styrke innovationskapaciteten i de europæiske SMV'er gennem støtte

til forskning, etablering af netværk samt udnyttelse af resultater. Der foreslås to ordninger:

- Forskning for smv'er, som skal hjælpe mindre grupper af innovative smv'er til at løse fælles eller komplementære teknologiske problemer. Projekterne skal være relativt kortvarige og fokusere på behovene hos, smv'er, der lægger forskningsopgaver ud til universiteter og forskningscentre; de pågældende smv'er skal desuden kunne dokumentere et klart potentiale for udnyttelse af forskningsresultaterne.
- Forskning for smv-sammenslutninger. Der kan ydes støtte til smv-sammenslutninger til udvikling af tekniske løsninger på problemer, der er fælles for et stort antal smv'er i bestemte erhvervssektorer. Projekterne kan løbe over flere år og skal gennemføres af smv-sammenslutninger, der lægger forskningsopgaver ud til universiteter og forskningscentre til fordel for deres medlemmer. De skal desuden omfatte et vist antal individuelle smv'er.

3. Videnbaserede regioner

Målet er at styrke europæiske regioners forskningspotentiale, navnlig ved at stimulere og støtte udviklingen i hele Europa af regionale "forskningsbaserede kompetenceklynger" med deltagelse af regionale myndigheder, universiteter, forskningscentre, virksomheder og andre relevante aktører.

Der foreslås følgende aktiviteter:

- Analyse, udarbejdelse og implementering af regionale kompetenceklyngers forskningsdagsordener og indbyrdes samarbejde.
- "Mentor-ordninger" baseret på etablering af F&U-kompetenceklynger, hvor regioner med en mindre udviklet forskningsprofil vejledes af regioner med et højt forskningsniveau.
- Initiativer med henblik på integrering af forskningsaktører og -institutioner i regionale økonomier via deres samarbejde inden for kompetenceklyngerne.

Der ydes desuden støtte til aktiviteter, der skal fremme systematisk informationsudveksling og samspil med lignende projekter og eventuelt aktioner under andre relevante EU-programmer (f.eks. analyser og sammenfattende workshoper, rundbordskonferencer, publikationer).

4. Forskningspotentiale

Målet er at medvirke til at realisere den udvidede unions fulde forskningspotentiale ved at frigøre og udvikle forskningspotentialet i EU's konvergensregioner og fjernområder og bidrage til at styrke forskernes kompetencer i disse regioner, således at de med succes kan deltage i forskningsaktiviteter på EU-niveau.

Aktiviteterne skal omfatte støtte til udvalgte forskergrupper i konvergensregionerne på grundlag af forskningsprogrammer, der udarbejdes i forbindelse med de strategiske partnerskaber. Forskningsprogrammerne skal bl.a. tage sigte på, at knowhow og erfaring videreformidles via gensidig udveksling af forskningspersonale på tværs af grænserne mellem udvalgte centre i konvergensregionerne og en eller flere partnerorganisationer i et andet EU-land. Der skal indbygges krav om, at det udsendte personale fra de udvalgte centre i

konvergensregionerne vender hjem efter udsendelsen, og at der anskaffes og udvikles forskningsudstyr til de udvalgte centre.

5. Forholdet mellem videnskab og samfund

Med henblik på at skabe et effektivt og demokratisk europæisk videnssamfund er sigtet at fremme en harmonisk integration af den videnskabelige og teknologiske indsats og tilsvarende forskningspolitikker i det europæiske samfund. Der gennemføres aktiviteter på tre felter:

- i) Mere dynamisk styring af forholdet mellem videnskab og samfund, herunder styrkelse og forbedring af det europæiske videnskabelige system, bredere inddragelse af både forskere og offentligheden for at foregribe og afklare politiske, samfundsmæssige og etiske spørgsmål, bedre forståelse af videnskabens og teknologiens plads i samfundet samt universiteternes fremtidige rolle.
- ii) Styrkelse af potentialet, herunder styrkelse af kvindernes rolle i videnskabelig forskning og aktiviteter med henblik på at tiltrække flere unge til videnskabelige karrierer.
- iii) Bedre kommunikation mellem den videnskabelige verden og det øvrige samfund, herunder hurtig fremskaffelse af pålidelig information til de videnskabelige medier, uddannelsesforanstaltninger med henblik på bedre kontakt mellem medierne og den videnskabelige verden, støtte til videnskaben via audiovisuelle medier i form af europæiske koproduktioner og formidling af videnskabelige programmer til et bredere publikum.

**Forsknings- og
Innovationsstyrelsen**

6. Internationalt samarbejde

Hvis EU skal være konkurrencedygtigt og spille en ledende rolle på verdensplan, må det have en stærk og sammenhængende international videnskabs- og teknologipolitik. Denne politik har to indbyrdes forbundne mål:

- At støtte den europæiske konkurrenceevne gennem strategiske partnerskaber med tredjelande på udvalgte videnskabelige områder og tilbud til de bedste tredjelandforskere om at arbejde i og med Europa
- At behandle tredjelandes særlige problemer eller problemer af global karakter i parternes gensidige interesse og til deres gensidige fordel.

Samarbejdet er navnlig rettet mod følgende landegrupper:

- Kandidatlande
- Partnerlande i Middelhavsområdet og det vestlige Balkan samt østeuropæiske lande og centralasiatiske lande,
- Udviklingslande
- Vækstøkonomier.

Udvælgelse af forskningsemner sker i dialog med de pågældende tredjelande.

De temarelaterede forskningsaktioner gennemføres under særprogrammet "Samarbejde". Samarbejde vedr. det menneskelige potentiale gennemføres under særprogrammet "Mennesker". Der vil blive sørget for den nødvendige og overordnede samordning af det internationale samarbejde under de enkelte særprogrammer.

e) Særprogrammet Det Fælles Forskningscenter (EF)

Der vil være aktiviteter inden for følgende områder:

- *Konkurrenceevne og innovation*
herunder fremme af sikkerheden ved anvendelse af kemikalier, alternative testmetoder og fødevarsikkerhed
- *Energi og transport*
herunder bekæmpelse af luftforurening, vurdering af forbedrede brændstoffer samt sundhedsmæssige konsekvenser
- *Informationssamfundet*
herunder støtte til udvikling inden for e-handels, e-sundhed etc.
- *Bioteknologi*
herunder udvikling af kvalitetsværktøjer til genetisk testning, detektion, identifikation og kvantificering af gmo'er
- *Udvikling af landdistrikter, landbrug og fiskeri*
herunder produktionsaspekter, producent/forbrugeraspekter
- *Naturressourcer*
herunder vandforvaltning, skovbrug og støtte til EU's miljøinformationssystem
- *Miljø og sundhed*
herunder vurderinger af sundhedsvirkning og udvikling af integreret miljø og sundhedssystem
- *Klimaændringer*
herunder vurderinger af mulighederne for at reducere drivhusgasemissioner
- *Sikkerhed og frihed*
herunder indre sikkerhed – overvågning og udvikling af systemer, katastrofer og beredskab – varsling, risici og overvågning
- *Global sikkerhed*
herunder støtte til EU's bistand i forbindelse med krisestyring, udviklingssamarbejde og handel

**Forsknings- og
Innovationsstyrelsen**

f) Særprogrammet Euratom

Der foreslås følgende aktiviteter:

Fusionsenergi

Den europæiske forskning i kontrolleret termionuklear fusion foregår under Euratom-traktaten og er organiseret under EU's rammeprogrammer for forskning og udvikling.

Parterne i det internationale samarbejde ITER (International Thermonuclear Experimental Reactor) – sammen med Rusland, Kina, Japan, Sydkorea og USA (de fem andre ITER-parter) er nået til enighed om, at forsøgsanlægget skal opføres i Cadarache i Frankrig. Det betyder, at EU som vært for projektet får en ledende rolle i projektet og påtager sig et særligt ansvar for dets gennemførelse.

Det bliver EU, der som vært, får et særligt ansvar for forberedelse af anlægsområdet og oprettelse af ITER-organisationen.

EU skal desuden bidrage til opførelse af udstyr og anlæg, som ligger inden for ITER-området og som anlæggets drift kræver.

F&U-aktiviteterne til støtte for opførelsen af ITER skal primært gennemføres i de associerede laboratorier i medlemslandene og sekundært i europæiske virksomheder, herunder afprøvning af komponenter.

Kernefission og strålingsbeskyttelse

Forslaget for dette område omfatter i det væsentlige samme emner som indgår i 6. rammeprogram, nemlig:

- *Forvaltning af radioaktivt affald*
- *Reaktorsystemer*
- *Strålingsbeskyttelse*
- *Infrastrukturer*
- *Menneskelige ressourcer og uddannelse*

g) Særprogrammet Det Fælles Forskningscenter (Euratom)

Der foreslås følgende aktiviteter:

- **Håndtering af radioaktivt affald, virkningen på miljøet og grundviden**, herunder Karakterisering og behandling af brugt brændsel og højaktivt affald, Separation og transmutation og konditionering, Actinidgrundforskning, Kernetekniske data, Medicinske anvendelser, som er fremgået af nuklearforskning, Måling af radioaktivitet i miljøet, Videnforvaltning og uddannelse.
- **Nuklear sikkerhed**, herunder Nukleare reaktorer sikkerhed, Nuklear brændselssikkerhed i energiproduktionsreaktorer i EU, Sikker drift af avancerede nukleare energisystemer.

FFC vil bidrage til og koordinere EU's deltagelse i det såkaldte "Generation IV International Forum (GIF) R&D initiative". GIF er et internationalt samarbejde om udvikling af nye reaktortyper til ibrugtagning om 20-30 år. GIF blev oprettet i 2000 med 10 medlemslande: Argentina, Brasilien, Canada, Frankrig, Japan, Schweiz, Sydafrika, Sydkorea, UK og USA. I 2003 blev Euratom tilknyttet GIF.

- **Sikring mod misbrug**, herunder Nuklear sikkerhedskontrol, Tillægsprotokollen (som har til formål at sikre, at der ikke foregår

uanmeldte nukleare aktiviteter), Informationsindsamling fra åbne kilder vedrørende ikke-spredning, Bekæmpelse af ulovlig handel med nukleare materialer, herunder nuklearforensiske analyser.

**Forsknings- og
Innovationsstyrelsen**

Samlet budget for syvende rammeprogram (EF og Euratom) med tilhørende særprogrammer:

EF 7. Rammeprogram (2007-2013) Mio€ (*) inkl. 338 Mio€ fra IIA	Kommissionens rev. forslag 28.06.2006	Formandskabets kompromisforslag 26.10.2006
Samarbejde	32.292	32.413
Sundhed	5.984	6.100
Fødevarer, landbrug og bioteknologi	1.935	1.935
Informations- og kommunikationsteknologi	9.110	9.050
Nanovidenskab, nanoteknologier, materialer og ny produktionsteknologi	3.467	3.475
Energi	2.265	2.350
Miljø (herunder klimaændringer)	1.886	1.890
Transport (herunder luftfartsteknik)	4.180	4.160
Samfundsøkonomi og humaniora	607	623
Rummet	2858	1.430
Sikkerhed		1.400
Ideer	7.460	7.510
Mennesker	4.727	4.750
Kapacitet	4.291	4.097
Forskningsinfrastruktur	2.008	1.715
Forskning til fordel for små og mellemstore Virksomheder	1.266	1.336
Videnbaserede regioner	126	126
Forskningspotentialer	350	340
Forholdet mellem videnskab og samfund	359	330
Støtte til en sammenhængende udvikling af Forskningspolitikker	-	70
Internationalt samarbejde	182	180
Det Fælles Forskningscenter – ikke-nukleare Aktiviteter	1.751	1.751
I alt EF	50.521	50.521
EURATOM 7. Rammeprogram (2007-11) Mio. €	Kommissionens rev. forslag 28.06.2006	Formandskabsforslag 26.10.2006
Forskning i fusionsenergi	1.947	1.947
Nuklear fission og strålingsbeskyttelse	287	287
Det Fælles Forskningscenter - nukleare aktiviteter	517	517
I alt EURATOM	2.751	2.751
TOTAL EF + EURATOM	53.272	53.272

Forsknings- og
Innovationsstyrelsen

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentets førstebehandling af rammeprogrammet forelå efter afstemning på plenarmødet 12.-15. juni 2006. Europa-Parlamentet vedtog 322 af 359 fremsatte ændringsforslag til EF-rammeprogrammet. Oprindeligt var der mere end 1.200 ændringsforslag til drøftelse i ITRE (parlamentets udvalg om Industri, Forskning og Energi). Parlamentet støtter generelt Kommissionens forslag til struktur for rammeprogrammet, herunder det samlede budget.

Europa-Parlamentet forventes at stemme om forslaget til syvende rammeprogram, regler for deltagelse samt særprogrammer den 30. november 2006.

7. Gældende dansk ret og forslagens konsekvenser herfor

Forslaget påvirker ikke gældende dansk ret.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

De overordnede rammer for 7. rammeprogramms budget er fastlagt i EU's finansielle perspektiver for 2007-2013.

Kommissionen har foreslået, at EU-budgettet til 7. rammeprogram, herunder det nukleare energiprogram bliver på 5.486 mio. EUR i 2007 stigende til 10.578 mio. EUR i 2013. I alt bliver der i perioden 2007-2012 afsat 53.272 mio. EUR svarende til en stigning i bevillingerne til forskningen med 75% fra 2006 til 2013 som forudsat i aftalen om de finansielle perspektiver.

Danmark betaler ca. 2 % af EU's udgifter, hvorfor den samlede statslige udgift til programmet i perioden 2007-2013 er på ca. 7.948 mio. DKK. Der er ikke andre væsentlige statsfinansielle konsekvenser.

9. Høring

Kommissionens reviderede forslag til de to rammeprogrammer (EF og Euratom) har været behandlet i EF-Specialudvalget for forskning. De i Specialudvalget repræsenterede organisationer havde ingen bemærkninger. Der henvises til Samlenotat af 7. juli til Folketingets Europaudvalg med henblik på ekstraordinært møde i Rådet (Konkurrenceevne) den 24. juli 2006.

Regler for deltagelse (EF) har den 13. januar 2006 været sendt i bred høring. For en gennemgang af høringssvarene henvises til samlenotat af 17. maj til Folketingets Europaudvalg med henblik på møde i Rådet (Konkurrenceevne) den 29.-30. maj 2006.

Særprogrammerne har været behandlet i EF-specialudvalget for forskning i forbindelse med godkendelse af den kommenterede dagsorden til Rådsmødet den 4.-5. december 2006. Der fremkom følgende bemærkninger:

LO finder det beklageligt, at samfundsøkonomi og humaniora får tildelt en relativt beskeden sum i forhold til andre temaer under særprogrammet "Samarbejde".

Forsknings- og
Innovationsstyrelsen

Forslagene blev endvidere den 28. september 2005 sendt i bred høring med henblik på behandling på mødet i EF-specialudvalget den 14. november 2005. Ved høringsfristens udløb den 1. november 2005 var der indkommet svar fra følgende:

Samarbejde

Organisationer, forskningsråd, organisationer m.fl.

Aarhus Universitet (AU) udtrykker generel tilfredshed med budget og temaer. AU konstaterer med tilfredshed, at der lægges op til forenkling, klarhed og effektivitet i administrationen af særprogrammerne.

Hvad angår de enkelte temaer noterer AU med tilfredshed, at der er afsat særlige midler til samfundsvidenskabelig og humanistisk forskning.

Akademikernes Centralorganisation (AC) finder forslaget til rammeprogram godt både for så vidt angår indhold som budget. Såfremt budgettet reduceres væsentlig i forhold til forslaget, vil der være behov for en fornyet, samlet vurdering af indholdet.

Forsknings- og
Innovationsstyrelsen

De teknologiske platforme anbefales som et egnet instrument til sikring af, at industrien og interesseorganisationer får indflydelse på forskningsaktiviteternes indhold og tilrettelæggelse.

Det anbefales, at der nationalt gives støtte til nationale aktiviteter, der understøtter deltagelsen i de europæiske platforme.

Arbejds miljøinstituttet (AMI) konstaterer med tilfredshed, at arbejdsmiljø på afgrænsede områder kan tolkes ind som et støtteberettiget element i forskning vedrørende f.eks. sundhed og nanoteknologi. AMI beklager dog, at det betydelige samfundsøkonomiske potentiale, der ligger i arbejdsmiljøforskning, ikke søges udnyttet mere systematisk. Sundhedsforskningen retter sig kun i ringe grad mod den del af tilværelsen, hvor borgeren fungerer i rollen som producent, dvs. som deltager i arbejdslivet på en arbejdsplads.

Copenhagen Business School (CBS) bemærker, at der under temaet ”Samfundsvidenskab og humaniora” i hovedlinierne nævnes, at der vil blive lagt særlig vægt på humanistisk forskning. Det er imidlertid vanskeligt at genfinde humanistiske forskningsområder omtalt i de efterfølgende aktiviteter. CBS foreslår, at der etableres en selvstændig aktivitetslinie, der direkte peger på problemstillinger, hvor humanistisk forskning kan bidrage til fællesskabets udvikling. CBS foreslår området ”forståelse af sprog- og kulturforskelle”.

Med henvisning til tidligere høringssvar vedr. forslaget til syvende rammeprogram bemærker CBS, at de erhvervsøkonomiske og erhvervsorienterede humanistiske kompetencer i relation til brugerdivers innovation og teknologiudvikling *kan* læses i de foreslåede aktiviteter. CBS foreslår dog en aktivitetslinie med titlen ”Innovation and competitiveness in a global market”.

CBS foreslår endvidere også i tråd med tidligere høring, at ”Oplevelsesøkonomi” eller ”Entertainment Economy” bliver et selvstændigt tema under det samfundsvidenskabelige og humanistiske tema.

Danmarks Farmaceutiske Universitet udtrykker generel tilfredshed med forslagene til særprogrammer. DFU fremhæver teknologiplatforme og fælles teknologiinitiativer som særligt spændende, ikke mindst teknologiplatformen om innovativ medicin.

Danmarks Fiskeriundersøgelser (DFU) foreslår, at fiskeri eksplicit nævnes i overskriften på tema 2 ”Fødevarer, landbrug og bioteknologi”. Desuden kommer DFU med en række konkrete forslag til tekstændringer under aktiviteterne i tema 2 vedrørende fiskeriets påvirkning af økosystemet og omkostningseffektivt fiskeri og dertil relaterede sektorer.

DFU foreslår, at man under tema 2 ligesom under andre temaer refererer til ERA-net. DFU foreslår f.eks. ”Marifish”.

**Forsknings- og
Innovationsstyrelsen**

Danmarks JordbrugsForskning (DJF) finder det yderst vigtigt at bevare de lidt mindre forskningsprojekter i syvende rammeprogram.

DJF forventer, at tiltag til simplificering også sigter mod at forenkle den administrative byrde for de institutioner, der deltager i projekter under 7.RP.

DJF kommer desuden med en række konkrete forslag til tilføjelser til temaerne 2 og 6. Det drejer sig om emner som systembiologiske approaches, jordens frugtbarhed, skadevoldere i landbruget, havebrug, forbedret og sikker ressourceudnyttelse i husdyrbruget, husdyrgødning, robotteknologi og IKT i landbruget samt genteknologi under tema 2 samt globalt kulstofbudget og jord som filter under tema 6.

Danmarks Miljøundersøgelser (DMU) har en række specifikke forslag til tilføjelser til ”Mål”, ”Hovedlinier” og ”Aktiviteter”. DMU ønsker endvidere en henvisning til Klimakonventionen, Biodiversitetskonventionen, EU’s Habitat- Og fuglebeskyttelsesdirektiv, Vandrammedirektivet og Natura 2000.

Danmarks Tekniske Universitet (DTU) opfordrer til, at der på alle niveauer, inkl. rektorkollegiet, ministerier og styrelser sker en yderligere målretning af den danske indsats for en større andel af EU’s forskningsmidler. DTU ser det som en naturlig udvikling, at der sættes yderligere spot på sammenbinding af nationale forskningsinitiativer, men mener, at man fra dansk side bør arbejdes mere målrettet for, at universiteterne og andre forskningsinstitutioner både deltager aktivt i eksisterende ”Technology Platforms” og arbejder på at opbygge nye initiativer inden for de områder, hvor dansk forskning har sine styrkeområder.

Dansk Industri (DI) understreger nødvendigheden af, at SMV-deltagelsen forbedres i 7. rammeprogram. Det bør bl.a. ske ved at fastsætte kvantitative mål for den samlede virksomhedsdeltagelse. DI anbefaler, at der i 7. rammeprogram tilføjes et mål om, at virksomhedernes andel af rammeprogrammets budget i alt

udgør 40 %. Heraf bør 20 % afsættes til SMV'ere. DI anfører en række elementer, der kan bidrage til at sikre dette:

- Fleksible projektyper, f.eks. 1-1 samarbejder
- De traditionelle projektyper (STREPS) og det nye instrument
- Integreerede projekter (fra 6. rammeprogram) bør udgøre en meget stor del af arbejdsprogrammerne under alle temaområder
- Antallet af ansøgningsrunder bør udvides.

DI finder det hensigtsmæssigt at etablere Fælles Teknologiiinitiativer (FTI), men finder, at der er en række uklarheder vedrørende anvendelsen af dem. Det er vigtigt, at samarbejdsformen og vilkårene for deltagelsen er attraktiv for mindre og mellemstore virksomheder. Der savnes oplysning om FTI's andel af budgettet i forhold til de øvrige instrumenter.

Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole (KVL) finder, at den økonomiske ramme for temaet Fødevarer, landbrug og bioteknologi er for lavt sat set i forhold til, at programmet skal løbe over syv år frem til 2013 og i forhold til områdets vigtighed for sundhed og velfærd i Europa. Det vil være i Danmarks interesse at hæve rammen, da programmet bygger på nogle af Danmarks førerpositioner, bl.a. inden for fødevareområdet.

Forsknings- og
Innovationsstyrelsen

KVL kommer med en række forslag til præciseringer inden for temaerne Sundhed, fødevarer, landbrug og bioteknologi, Informations- og kommunikationsteknologi, Nanovidenskab, nanoteknologi, materialer og ny produktionsteknologi, Miljø og Samfundsvidenskaber og humaniora.

Om internationalt samarbejde bemærker KVL, at en ikke uvæsentlig del af KVLs indsats ligger i forskningssamarbejdet med udviklingslandene. En del af denne forskning vil kunne udføres under de tematiske programmer, men KVL finder det uklart, om der rent faktisk bliver mulighed for tværgående forskning, som er helt afgørende, når det gælder udviklingsforskning. Det ønskes derfor tydeliggjort i programmet. En anden del af samarbejdet vil kunne udføres i "Kapacitet". KVL foreslår, at den samlede bevilling til Internationalt samarbejde i "Kapacitet" øges mærkbart.

Det Strategiske Forskningsråd (DSF) henviser indledningsvis til sin udtalelse af 17. maj 2005 om rammeprogrammet og trækker alene enkelte hovedpunkter frem vedr. særprogrammet. DSF er positivt indstillet over for Fælles Teknologiiinitiativer, men understreger, at de ikke må blive lukkede klubber alene for etablerede virksomheder. DSF lægger vægt på, at SMV'er får en reel mulighed for fleksibel deltagelse i disse initiativer, og at vilkårene for videndeling indrettes hensigtsmæssigt for alle deltagende virksomheder, bl.a. uden tvungen deling af al baggrundsviden.

DSF tilslutter sig Kommissionens tilkendegivelser om, at forskeruddannelse og videnoverførsel integreres som naturlige dele af forskningsprojekter, der støttes under programmet.

DSF finder det vigtigt at styrke og effektivisere europæisk forskningsinfrastruktur ud fra såvel forskeres som industrielle brugeres behov og at sikre tværvidenskabelig udnyttelse, herunder også inden for

samfundsvidenskab og humaniora. Koordinering fremhæves som et vigtigt element.

DSF finder det skuffende, at iværksættelsen af foreslåede programmer til fremme af innovation ud fra opnåede forskningsresultater udsættes, specielt planerne om i samarbejde med Den Europæiske Investeringsfond at etablere et Technology Transfer Accelerator Programme. DSF lægger særlig vægt på de emner og områder, som DSF specielt har peget på med sine forslag om Innovationsaccelererende Forskningsplatforme.

Forskningscenter Risø støtter, at der gøres en særlig indsats for samarbejde inden for forskningstemaerne og understreger vigtigheden af at fastholde en strategisk europæisk forskningsindsats fuldt på højde med indsatsen uden for EU. Dermed sikres, at programmerne er attraktive for de stærkeste miljøer samt at grundlaget skabes for rekruttering af nye talenter. Risø hilser det velkomment, at der under ”Sundhed” lægges særlig vægt på at skabe sammenhæng mellem skabelse af forskningsresultater og anvendelsen af dem; at der sættes fokus på behovsdrevet forskning under ”Nanovidenskab...”; og at fotovoltaik, vindenergi og brændstof fra biomasse nu er specificeret under ”Energi”.

Forsknings- og
Innovationsstyrelsen

Forskningsrådet for Kultur og Kommunikation (FKK) finder det glædeligt, at mindre samarbejdsprojekter igen har fået en mere central placering og at ”Samfundsvidenskaber og humaniora” er et selvstændigt tema. FKK foreslår oplevelsesøkonomi som specifik aktivitet under dette tema og har derudover en række konkrete forslag til tilføjelser af sociale og kulturelle aspekter under temaerne vedr. sundhed, IKT og miljø. Endvidere peges på, at midlerne til temaet for samfundsvidenskaber og humaniora er utilstrækkelige i forhold til de deltagende hovedområders størrelse, samt at den tværgående kvalitet i projekter under de enkelte temaer sikres ved at samfundsvidenskabelig og humanistisk ekspertise indgår ved ansøgningsbedømmelsen.

Forskningsrådet for Natur og Univers (FNU) udtrykker tilfredshed med, at marin forskning er blevet prioriteret i flere af temaerne, samt at Østersøforskning er nævnt som muligt artikel 169 initiativ.

Forskningsrådet for Samfund og Erhverv (FSE) opfordrer til, at den tværdisciplinære tilgang til de prioriterede temaer opretholdes og styrkes, samt at de samfundsmæssige aspekter også understøttes i den efterfølgende konkrete implementering. FSE peger især på, at det samfundsvidenskabelige forskningsområde indarbejdes i aktiviteter under ”sikkerhed” og ”rummet” og foreslår i den forbindelse en række konkrete tilføjelser.

Forskningsrådet for Sundhed og Sygdom (FSS) udtrykker generel tilfredshed med sundhedstemaet og de øvrige sundhedsrelaterede aktiviteter i særprogrammet, herunder ikke mindst den vægt, der lægges på klinisk forskning og omsætning af forskning til klinisk anvendelse. Desuden peger FSS på, at budgettet for ”Samarbejde” kunne mindskes og budgettet for ”Ideer” tilsvarende øges.

Forskningsrådet for Teknologi og Produktion (FTP) finder det positivt, at de tematiske områder er bredt beskrevet. FTP savner imidlertid, at spørgsmålet om jord- og grundvandsforurening ikke er klart adresseret under ”Miljø”. Ligeledes findes det uhensigtsmæssigt, at ”sikkerhed” og ”rummet” er kombineret, og endelig anbefales i energitemaet en større vægtning og tydeliggørelse af indsatsen for energibesparelser, herunder energieffektivitet og –besparelser i bygninger.

Gigtforeningen finder det positivt, at gigt nævnes som en af de kroniske sygdomme, der bør sættes ind overfor. Gigtforeningen beklager dog, at gigt kun har en perifer plads i programmet og dermed ikke anerkendes som en af de store sygdomme på linje med kræft, diabetes og hjertesygdomme. Gigtforeningen nævner, at et flertal i Europa-Parlamentet har underskrevet en deklARATION, der understreger behovet for at anerkende gigt som én af de store sygdomme på linje med de netop nævnte.

Forskning i gigtsygdomme halter bagefter, hvorfor Gigtforeningen opfordrer til, at der fra dansk side gøres en indsats for at give gigt en mere fremtrædende plads i programmet, herunder i temaet sundhed.

Godkendt Teknologisk Service (GTS) henviser generelt til sit høringssvar af 14.maj 2005. Specifikt om forslaget ”Samarbejde” finder GTS, at de foreslåede temaer samlet set forekommer relevante og acceptabelt afbalancerede. Imidlertid bør der afsættes flere midler til temaerne ”Miljø” og ”Energi”, da Danmark har stærke kompetencer inden for disse to områder.

GTS stiller sig skeptisk over for Fælles Teknologiiinitiativer, bl.a. fordi det ikke er tydeliggjort, hvor stor en del af budgettet der afsættes hertil. Fælles Teknologiiinitiativer bør ikke finansieres på bekostning af de instrumenter, der retter sig mod SMV’ere med fare for, at disses muligheder for deltagelse forringes. Midlerne bør snarere komme fra f.eks. Integreerede Projekter og kollektiv forskning.

GTS finder det positivt, at der i forhold til små og mellemstore virksomheder (SMV’er) vil blive gjort en indsats for at øge disses deltagelse i særprogrammerne bl.a. ved at lette de administrative byrder. GTS finder det også positivt, at der i ”Konkurrenceevne og Innovationsprogrammet” vil blive gjort en indsats for at fremme SMV-deltagelse på tværs af særprogrammerne.

Københavns Universitet (KU) ser gerne, at området ”mental health” får en mere fremtrædende plads i særprogrammet, jf. anbefalingerne fra EU’s Green Paper om ”mental health” fra 17. oktober 2005.

KU beklager, at der kun er afsat omkring 2 % af det samlede budget til temaet ”Samfundsvidenskab og humaniora”. Ydermere finder KU, at sigtet for forskningsområdet mest fokuserer på socioøkonomiske problemstillinger. Andre temaer som migration, kultur og identitet er tillige meget afgørende for Europas udvikling.

**Forsknings- og
Innovationsstyrelsen**

Vedrørende administration ønsker KU, at proceduren med to-trins ansøgninger fortsættes og udvides til flere områder, herunder ERC. Endvidere lægger KU vægt på, at administrationen gøres så enkel og effektiv som muligt, så den kommer både Kommissionen og forskerne til gode.

KU finder, at projektinstrumenttypen ”Networks of Excellence” bør begrænses eller afvikles. Primært fordi det faglige udbytte ikke står mål med den overvældende administrative arbejdsbyrde, som kræves i denne projekttype.

KU anbefaler, at mulighederne for mindre projekter bevares og udvides i det kommende rammeprogram, herunder instrumenttypen STREP. KU mener, at kravet om en mindst 15% SMV-deltagelse er uhensigtsmæssig og foreslår derfor en mindre rigid grænse.

Endelig anbefaler KU bibeholdelse af Additional Cost modellen for universiteter.

**Forsknings- og
Innovationsstyrelsen**

Landbrugsraadet støtter tanken om, at man vil indhente eksterne input fra de af industrien ledede Europæiske Teknologiplatforme. Man bør dog ikke nedprioritere de forskningsområder, hvor det er svært at rejse tilstrækkelig privat investeringskapital, og som derfor ikke har en fremtrædende plads i Teknologiplatformenes forskningsstrategier. Landbrugsraadet understreger vigtigheden af tværgående forskning. Det skal i den forbindelse sikres, at der gennemføres institutionelle ændringer i administrationen, som kan understøtte en reel koordinering i udarbejdelsen af arbejdsprogrammerne.

Landbrugsraadet finder det vigtigt at holde fast i, at der skal være produktionsnært fokus på, hvordan man kombinerer økonomisk, miljømæssig og social bæredygtighed i europæisk landbrug og gartnerier. Udnyttelse af IKT og nanoteknologi nævnes som eksempler.

Landbrugsraadet støtter, at der sker en forstærket forskningsindsats i non-food produkter og processer. Rådet finder det dog bekymrende, at den skitserede forskning i non-food produkter og processer udelukkende har fokus på bioteknologi til fremme af udnyttelsen af biomasse i industri og energi. Forskning i forædling, systematisk dyrkning og isolering af medicinsk aktive ingredienser i medicinplanter bør inkluderes.

Landbrugsraadet har en række konkrete ændringer og tilføjelser til temaet om fødevarer, landbrug og bioteknologi, som vil blive overvejet i forbindelse med behandlingen af forslaget.

Rektorkollegiet (RK) opfordrer til, at der på nationalt niveau afsættes midler til den nødvendige medfinansiering af universiteternes egenfinansiering.

RK understreger, at forenklingen af administration, regler og finansiering ikke må resultere i slækkede krav til kvaliteten af de forskningsprojekter, der finansieres af EU.

RK henviser endvidere til de fem høringssvar fra AU, AAU, CBS, DTU og KVL.

Sektorforskningens Direktørkollegium (SEDIRK) finder, at 7. rammeprogram afspejler den høje prioritering, nationalt og i EU, af forskning, der understøtter teknologisk udvikling og innovation. SEDIRK udtrykker endvidere tilfredshed med, at der i programmet er fundet plads til forskning, der understøtter forvaltning og politik samt den øvrige udvikling af samfundets sektorer.

Ideer

Organisationer, forskningsråd, organisationer m.fl.

Aalborg Universitet (AAU) lægger vægt på, at den administrative del i forbindelse med håndteringen af ansøgninger og projekter følger de finansielle retningslinjer, som gælder for 7. rammeprogram i øvrigt, således at der ikke bliver flere forskellige retningslinjer at forholde sig til.

Aarhus Universitet udtrykker generel tilfredshed med budget og temaer og konstaterer med tilfredshed, at der lægges op til forenkling, klarhed og effektivitet i administrationen af særprogrammerne. DFC er desuden særdeles positivt indstillet over for planerne om at etablere et europæisk forskningsråd.

Forsknings- og
Innovationsstyrelsen

Akademikernes Centralorganisation (AC) kan støtte forslaget om etablering af et europæisk forskningsråd (ERC) og lægger vægt på, at rådet så snart som muligt får en selvstændig status med de nødvendige administrative ressourcer.

Dansk Industri (DI) støtter oprettelsen af et europæisk forskningsråd. Bevillinger bør tildeles ud fra kvaliteten af projektet, og ikke ud fra hensyn om at fremme bestemte politiske målsætninger. Det er afgørende, at ERC gives absolut uafhængighed af både europæiske og nationale myndigheder.

Danmarks Tekniske Universitet (DTU) finder, at der bør arbejdes målrettet for, at planen om enkle og ubureaukratiske ansøgningsprocedurer og udvælgelseskriterier fastholdes, således at målet med ERC om at støtte enestående og banebrydende forskning ikke kompromitteres. DTU opfordrer til, at man fra dansk side på alle niveauer søger for stor indflydelse på implementering af særprogrammet som muligt, lige som der bør arbejdes på, at den økonomiske ramme for Ideer ikke beskæres.

Bestyrelsen for Det Frie Forskningsråd (DFF) fremhæver, at det er helt afgørende for initiativets succes, at Det Europæiske Forskningsråd etableres som et selvstændigt og uafhængigt organ (med et selvstændigt sekretariat) og at det videnskabelige råd har reel beslutningskompetence. DFF finder forslaget uklart og tvetydigt på disse punkter og opfordrer til, at særprogrammet formuleres med en større detaljeringsgrad og på en sådan måde, at der ikke hersker tvivl om nævnte selvstændighed, uafhængighed og beslutningskompetence.

Forskningsrådet for Kultur og Kommunikation (FKK) finder at etableringen Det Europæiske Forskningsråd er særdeles positivt og fremhæver, at det er afgørende at sikre dets selvstændighed og uafhængighed. FKK efterlyser i den forbindelse en klar og tydelig beskrivelse af struktur, mål, kompetencer, finansielle og menneskelige ressourcer samt relationen til Kommissionen.

Forskningsrådet for Natur og Univers (FNU) hilser etableringen af Det Europæiske Forskningsråd (ERC) velkommen og peger på vigtigheden af dets uafhængighed af det politiske system. FNU efterlyser en tydeligere definition af forholdet mellem ERC, det videnskabelige råd og Kommissionen.

Forskningsrådet for Samfund og Erhverv (FSE) finder det positivt, at Det Europæiske Forskningsråd (ERC) udgør så væsentlig en del af de samlede forslag. Imidlertid finder FSE beskrivelsen af ERC utilstrækkelig og opfordrer til, at særprogrammet formuleres med en større detaljeringsgrad og på en sådan måde, at der ikke hersker tvivl om dets selvstændighed og uafhængighed.

Forskningsrådet for Sundhed og Sygdom (FSS) ser positivt på programmet, men efterlyser en klarere beskrivelse af struktur og mål. Med henvisning til positive amerikanske erfaringer (National Institute of Health) foreslår FSS, at der lægges vægt på at inddrage yngre aktive forskere som medlemmer af det videnskabelige råd og som reviewers. Dette kombineret med hurtig rotation indebærer, at rollen som potentiel ansøger henholdsvis beslutningstager skifter, og at der sikres dynamik. FSS foreslår desuden, at en del af det foreslåede budget for "Samarbejde" overføres til "Ideer".

Forsknings- og
Innovationsstyrelsen

Forskningsrådet for Teknologi og Produktion (FTP) ser etableringen af Det Europæiske Forskningsråd (ERC) som et væsentligt skridt i den rigtige retning og peger på, at det er afgørende at sikre uafhængighed og reel beslutningskompetence. FTP efterlyser ligeledes en mere klar beskrivelse af indretningen, herunder udførlig beskrivelse af hvordan ERC's medlemmer udpeges.

Københavns Universitet (KU) finder, at hvis det fremsatte tentative budget for FP7 reduceres vil KU tilskynde til, at en reducere for ERC's aktiviteter så vidt muligt undgås, da det er vigtigt at ERC som et nyt initiativ får en god, solid start.

Landbrugsrådet understreger vigtigheden af, at et europæisk forskningsråd fastholdes som "bottom-up initieret" forskning. Det er helt centralt, at det europæiske forskningsråd udelukkende støtter forskning af højeste europæiske kvalitet (excellence). Der bør sikres en koordinering med de nationale forskningsrådgivende systemer, så man undgår parallelforskning i Europa.

Mennesker

Organisationer, forskningsråd, organisationer m.fl.

Aarhus Universitet (AU) udtrykker generel tilfredshed med budget og temaer. AU konstaterer med tilfredshed, at der lægges op til forenkling, klarhed og effektivitet i administrationen af særprogrammerne.

Akademikernes Centralorganisation (AC) finder, at forslaget indeholder mange positive elementer. Det anbefales, at der afsættes ressourcer til en nærmere analyse af forskernes rejse- og mobilitetsmønster, der senere kunne danne grundlag for en handlingsplan for den fremtidige tilrettelæggelse af europæiske mobilitetsaktiviteter.

Danmarks Tekniske Universitet (DTU) finder, at EU's ønske om at gå ind i regionale, nationale og internationale programmer via medfinansiering er forståeligt, men fremhæver også, at det vil lægge yderligere pres på universiteternes i forvejen pressede muligheder for at finde den nødvendige egenfinansiering.

Dansk Industri (DI) støtter en videreførelse af Marie Curie-programmet, som foreslås udbygget, således at samarbejdet udvides til at omfatte såvel den enkelte post.doc. som vedkommendes forskningsinstitution.

Forskningscenter Risø støtter, at der gøres en særlig indsats for videndeling og forskermobilitet og understreger vigtigheden af at fastholde en strategisk europæisk forskningsindsats fuldt på højde med indsatsen uden for EU. Dermed sikres at programmerne er attraktive for de stærkeste miljøer, samt at grundlaget skabes for rekruttering af nye talenter.

Forskningsrådet for Sundhed og Sygdom (FSS) peger på at der skal en stærkere fælles indsats til, hvis programmet skal gøre en forskel i forhold til de nationale indsatser. Ligeledes foreslås, at budgettet for "Mennesker" øges ved at skære budgettet for "Samarbejde".

Koordinationsudvalget for forskning (KUF) støtter en videreføring og styrkelse af Marie Curie programmet og noterer med tilfredshed, at der afsættes flere midler til formålet samt skabes mulighed for uddannelsen og mobiliteten af unge forskere inden for de øvrige særprogrammer.

Landbrugsraadet opfordrer til, at det sikres, at der kan ydes støtte til længerevarende ansættelse af post-docs i virksomheder og forskningsinstitutioner. Endvidere finder raadet det afgørende, at "Marie Curie Industry Host Fellowships" genoplives, da det var en stor succes i femte rammeprogram.

Kapaciteter

Organisationer, forskningsråd, organisationer mfl.

Aalborg Universitet (AAU) savner en nærmere specifikation af de kriterier, der vil blive lagt til grund ved bedømmelsen af projektforslag.

Om Forskningsinfrastruktur understreger AAU, at det er vigtigt, at der sker investeringer i forskningsinfrastruktur i hele EU og ikke mindst i yderområderne. Endvidere finder AAU det positivt, at der vil blive afsat midler til infrastrukturstøtte til samfundsvidenskaberne og humaniora, samt at der er fokus på GRID-infrastruktur.

Aarhus Universitet (AU) udtrykker generel tilfredshed med budget og temaer. AU konstaterer med tilfredshed, at der lægges op til forenkling, klarhed og effektivitet i administrationen af særprogrammerne. AU er positivt indstillet til, at aktiviteterne inden for området videnskab og samfund videreføres fra 6. til 7. rammeprogram.

**Forsknings- og
Innovationsstyrelsen**

Dansk Industri (DI) fremhæver især forskning til fordel for SMV'ere og forbedrede forskningsinfrastrukturer som hensigtsmæssige instrumenter, der også supplerer elementet vedrørende samarbejde i rammeprogrammet samt visse elementer i Kommissionens program for konkurrenceevne (CIP). I den forbindelse fremhæver DI betydningen af, at koordinationen mellem CIP og 7. rammeprogram bliver optimal.

Godkendt Teknologisk Service (GTS) finder det positivt, at der i forhold til små og mellemstore virksomheder (SMV'er) vil blive gjort en indsats for at øge deres deltagelse i særprogrammerne bl.a. for at lette de administrative byrder. GTS finder det også positivt, at der i "Konkurrenceevne og innovationsprogrammet" vil blive gjort en indsats for at fremme SMV-deltagelse på tværs af særprogrammerne.

Danmarks JordbrugsForskning (DJF) foreslår under overskriften Forskningsinfrastruktur, at følgende tilføjes listen af potentielle muligheder: Et "Fremtidens Væksthus", der skal være et eksperimentelt væksthus i stor skala til forskningen inden for bæredygtig og konkurrencedygtig produktion i væksthuse indrettet med nyeste og mest avancerede teknologier og materialer.

Forsknings- og
Innovationsstyrelsen

Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole (KVL) bemærker til Internationalt samarbejde, at en ikke uvæsentlig del af KVLs indsats ligger i forskningssamarbejdet med udviklingslandene. En del af denne forskning vil kunne udføres under de tematiske programmer, men KVL finder det uklart, om der rent faktisk bliver mulighed for tværgående forskning, som er helt afgørende, når det gælder udviklingsforskning. Det ønskes derfor tydeliggjort i programmet. En anden del af samarbejdet vil kunne udføres i "Kapacitet". KVL foreslår, at den samlede bevilling til Internationalt samarbejde i "Kapacitet" øges mærkbart.

Forskningscenter Risø støtter, at der gøres en særlig indsats for fælles udnyttelse og udbygning af forskningsinfrastrukturen, og understreger vigtigheden af at fastholde en strategisk europæisk forskningsindsats fuldt på højde med indsatsen uden for EU. Dermed sikres at programmerne er attraktive for de stærkeste miljøer samt at grundlaget skabes for rekruttering af nye talenter.

Forskningsrådet for Kultur og Kommunikation (FKK) anfører, at der i programmet såvel som i efterfølgende indkaldelser bør henvises eksplicit til, at humaniora og samfundsvidenskaber er omfattet.

Forskningsrådet for Samfund og Erhverv (FSE) finder de foreslåede aktiviteter velbeskrevne og fyldestgørende og hilser med tilfredshed tendensen i retning af støtte til udvikling af ny infrastruktur. FSE finder, at der er tale om en positiv udvikling på et område, hvor dansk samfundsvidenskab står stærkt, og man opfordrer til at området vies særlig opmærksomhed fra dansk side i de videre forhandlinger.

Forskningsrådet for Sundhed og Sygdom (FSS) ser positivt på temaet "Forskningsinfrastruktur" og peger på at man gennem fælles indsats kan opnå resultater der overstiger det enkelte lands formåen.

Landbrugsraadet finder, at opbygningen af nye større europæiske infrastrukturer

udelukkende bør ske i det omfang, det kræver moderate etablerings- og driftsomkostninger, og når etableringen vurderes at ville give klar europæisk "added value".

Det Fælles Forskningscenter (EF)

Organisationer, forskningsråd, organisationer m.fl.

Danmarks Fiskeriundersøgelser (DFU) henviser til de planlagte aktiviteter om akvakultur på FFC og henstiller, at det præciseres, hvilke aspekter af akvakultur der planlægges fokuseret på.

Euratom-særprogrammet

Ved høringsfristens udløb den 1. november var der ikke indkommet høringssvar til dette særprogram.

Forslaget er desuden blevet behandlet i Rådgivningsgruppen vedr. fusion og Rådgivningsgruppen vedr. fission, hvori Forskningscenter Risø, Beredskabsstyrelsen og Institut for Strålehygiejne er repræsenteret.

Rådgivningsgruppen vedr. Fusion støtter Kommissionens forslag.

Rådgivningsgruppen vedr. Fission ser gerne, at området strålingsbeskyttelse får en større vægt på bekostning af især området "reaktorsystemer". Gruppen lægger også vægt på området "forvaltning af radioaktivt affald". Endvidere finder gruppen, at budgettet for Det Fælles Forskningscenter bør reduceres, ikke mindst med hensyn til aktiviteterne vedrørende nye reaktortyper.

Det Fælles Forskningscenter (Euratom)

Ved høringsfristens udløb var der ikke indkommet høringssvar til dette særprogram.

Desuden er forslaget blevet behandlet i Rådgivningsgruppen vedr. fission, hvori Forskningscenter Risø, Beredskabsstyrelsen og Institut for Strålehygiejne er repræsenteret. Gruppen finder, at budgettet for Det Fælles Forskningscenter bør reduceres, ikke mindst med hensyn til aktiviteterne vedrørende nye reaktortyper.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Danmark støtter forslaget til syvende rammeprogram. Vi finder, at forslaget, bl.a. via et øget budget og etableringen af et uafhængigt Europæisk Forskningsråd, kan yde et substantielt bidrag til realiseringen af den nye Lissabon-strategi og give danske miljøer gode muligheder for at deltage i europæiske forsknings- og udviklingsaktiviteter. Der henvises til samlenotat af 7. juli 2006 til Folketingets Europaudvalg med henblik på ekstraordinært møde i Rådet (Konkurrenceevne) den 24. juli 2006.

Danmark støtter forslaget til regler for deltagelse (EF og Euratom). Danmark finder, at forslaget indeholder væsentlige forbedringer til forenkling af deltagelsen i rammeprogrammet. For en mere detaljeret gennemgang af regeringens holdning til regler for deltagelse (EF) henvises til samlenotat af 17.

Forsknings- og
Innovationsstyrelsen

maj til Folketingets Europaudvalg med henblik på møde i Rådet (Konkurrenceevne) den 29.-30. maj 2006. Regler for deltagelse for Euratom-særprogrammerne har ikke været behandlet på noget Rådsmøde. Disse regler følger helt de samme principper som deltagelsesreglerne for EF-særprogrammerne.

Regeringen støtter Formandskabets udkast til tekster om særprogrammer. Udkastet til særprogrammer ligger i al væsentlighed i forlængelse af den kompromistekst vedrørende syvende rammeprogram, som rådet, parlamentet og kommissionen blev enige om den 26. oktober 2006 og ligger inden for rammerne af det forhandlingsoplæg, som Folketingets Europaudvalg godkendte på sit møde den 24. maj 2006.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det er forventningen, at der kan opnås enighed om formandskabets tekster til rammeprogrammet med henblik på vedtagelse på et Rådsmøde i december 2006.

Forsknings- og
Innovationsstyrelsen

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslag til rammeprogrammer (EF og Euratom) blev forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 15. april forud for Rådsmødet (Konkurrenceevne) den 18. april 2005, den 3. juni forud for Rådsmødet (Konkurrenceevne) den 7. juni 2005, den 14. juli 2006 forud for ekstraordinært Rådsmøde (Konkurrenceevne) den 24. juli 2006 samt med henblik på forhandlingsoplæg den 25. november 2005 forud for Rådsmødet (Konkurrenceevne) den 28.-29. november 2005 og den 24. maj 2006 forud for Rådsmødet (Konkurrenceevne) den 29.-30. maj 2006. Udvalget har modtaget grundnotat af 1. juni 2005 om forslaget til rammeprogrammet samt samlenotater af henholdsvis 5. april 2005, 24. maj 2005, 28. september 2005, 15. november 2005, 17. maj 2006 og 7. juli 2006.

Forslag til regler for deltagelse (EF) har været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 3. marts 2006 forud for Rådsmødet den 13. marts 2006 og den 24. maj 2006 forud for Rådsmødet den 29.-30. maj 2006. Grundnotat af 20. februar 2006 samt samlenotat af 27. februar 2006 og 17. maj 2006 er oversendt til udvalget.

Regler for deltagelse for Euratom-særprogrammerne har ikke været behandlet på noget Rådsmøde. Disse regler følger helt de samme principper som deltagelsesreglerne for EF-særprogrammerne.

Særprogrammerne ”Samarbejde”, ”Ideer”, ”Det Fælles Forskningscenter (EF)”, Det Fælles Forskningscenter (Euratom) og Euratom-særprogrammet blev forelagt til orientering for Folketingets Europaudvalg forud for Konkurrenceevnerådets møde den 13. marts 2006. De øvrige særprogrammer ”Mennesker” og ”Kapaciteter” har ikke tidligere været forelagt for udvalget.

Udvalget har modtaget grundnotater af 18. november 2005 vedr. samtlige særprogrammer. Desuden har udvalget modtaget revideret samlenotat af 27. februar 2006 vedr. særprogrammerne ”Samarbejde”, ”Ideer”, ”Det Fælles Forskningscenter (EF)”, ”Det Fælles Forskningscenter (Euratom)” samt om

Euratom-særprogrammet forud for møde i Rådet (Konkurrenceevne) den 13. marts 2006.

**Forsknings- og
Innovationsstyrelsen**